

Hai persoas que pasan pola vida deixando unha estela tan viva, tan auténtica, que nin sequera a morte pode borrarla. Xosé Lois Blanco Otero foi unha delas. Mestre de educación física, dinamizador incansable do colexio, compañeiro entrañable, e para moitos, simplemente “chuchelois” ou “osito gominola”. Alcumes que falaban máis de agarimo que de chanza, porque só pónselles nome propio a quen se fai imprescindibles.

Xosé Lois non era só un docente. Era o primeiro en chegar ao colexio e un dos últimos en irse. Mantiña viva a web do centro, organizaba xogos populares, reinventaba os

O eco do tamboril: en memoria de Xosé Lois Blanco Otero

En lembranza do noso compañeiro e mestre. Ata sempre!
Xosé Lois Blanco Otero
Antas de Ulla 07/07/1964
Balona 10/11/2024

recreos, ensinaba a montar en bicicleta, transformab a os patios en espazos de convivencia.

Sempre en movemento, sempre sumando. Era enerxía, alegría e compromiso. Era un deses paires invisibles pero fundamentais, sobre os que se sostén unha comunidade educativa de verdade.

Encantáballe tocar a guitarra e o tamboril, e eses sons — vibrantes, alegres, inconfundibles — son talvez a mellor metáfora do que foi a súa vida: un ritmo constante que convocaba a todos, que unía, que daba vida. Ese mesmo tamboril pareceu soar na homenaxe que se lle rendeu no colexio, ao que acudiron

exalumnos, profesores xubilados, compañeiros e moitas persoas que quixeron darlle as grazas.

Porque iso foi Xosé Lois: unha figura querida, respectada e lembrada con emoción. O seu legado non está nos documentos oficiais nin nos títulos. Está nas risas do recreo, nos xogos que seguen vivos, nas mans que seguen traballando coa mesma entrega. Está en cada persoa que o coñeceu e que, grazas a el, entendeu que educar tamén pode ser unha forma de amar.

Descansa en paz, Xosé Lois. O teu tamboril non deixou de soar. //

ENSINO PÚBLICO

Soledad García Riveiro

Noé entra na escola cos zapatos rotos. A mochila allea, o frío nos dedos, o estómago ruído. Aínda así, sorri. No pupitre, a mesma luz que para todos: o libro, o encerado, a man da mestra que non pregunta canto podes pagar por soñar. Fóra, as rúas sangran desigualdade. Pero dentro, o saber é de todos, coma o aire, coma a auga. Cada letra que aprende é un ladrillo nunha ponte invisible, unha que lle promete que pode ser máis do que lle dixeron. Cada lección é unha defensa contra o destino escrito para quen nace sen privilexios. No patio, as nenas e os nenos corren sen máis diferenza ca das súas risas. Na biblioteca, atopan mundos

onde non hai fame que lles roube a esperanza, onde ningún mide o seu valor polo peso dos petos. Ao final do día, Noé marcha. Non leva máis peso na mochila, pero si nas ás. Porque a educación pública é máis ca unha aula: é un refuxio contra o esquecemento, unha fábrica de dignidade, a primeira e máis forte trincheira da democracia. O ensino público non é caridade. É dereito. É xustiza. É o compromiso de que ningún soño se perda polo camiño. E se llo arrebatamos, se deixamos que a escola se converta nun luxo, estaremos a romper a única porta que aínda os iguala. Estaremos a rompernos a nós. //

MÁIS POESÍA, POR FAVOR!

Anxo Iglesias

Nestes tempos nos que abundan restas e divisións, nos que escoitar, compartir e dar son verbos en mínimos, nos que a verdade é un ben escaso, eu berro: máis poesía! Poesía para poñer palabra a todo iso que non nos atrevemos a dicir, para rir e xogar, para escribir o quérote máis esdrúxulo, para pedir perdón. Poesía que sexa música pero tamén silencio e refuxio. Poesía con maxia. Poesía paracaídas, chaleco antibalas, salvavidas. Poesía que, con pouco, diga moito. Poesía valente, que non teña medo ao que dirán. Poesía sen aranceis. Poesía sen trampas. Poesía

que cambie bombas por bombóns e bambáns. Poesía sen estreitos. Poesía que non pase fame. Poesía faro, que ilumine todos os océanos que decidamos navegar. Poesía para soñar mellor. Poesía que fale desde o corazón e busque, sempre, o lugar onde late a beleza do mundo. Poesía para todos, todas e todes. Máis poesía, por favor! . //

QUE O VENTO NOS DEVOLVA AS PALABRAS

Antonio García Teijeiro

Cando alguén me pregunta que palabra me gusta máis, eu non dubido e sempre respondo o mesmo: a palabra que máis me gusta é a palabra palabra.

Porque coa palabra auga me acariñan as ondas do mar ou escoito o canto dos ríos. Porque coa palabra guerra sinto a dor e o fume da destrución e procuro a palabra paz. Porque coa palabra brillo quenta o sol e con neve vexo as cousas máis claras; con bico síntome máis preto das persoas que me rodean e con man toco a herba fresca e con outras palabras escribo versos que voan, que bican, que sacoden, que emocionan. Por todo isto, eu quero que os nenos e as nenas fagan da palabra algo vivo, misterioso. Quero que xoguen con elas, que as descubran, que as digan en alto e en baixo, que os fagan voar, bicar, sacudir, emocionarse.

Coido que todos debemos amar e defender con convicción as palabras. Que as utilizemos para acariñar, denunciar, rir, chorar, fuxir da soidade. E que mellor defensa da palabra que a lectura de poemas? Esas palabras fermosas que nunca leva o vento e

que nos pertencen. Esas palabras que ningún nos pode roubar e que nos fan máis libres, porque son nosas. Lía eu uns versos de Bernardino Graña que falaban de moitas palabras que, xunto ás follas das árbores, o vento levava con el. Fiquei triste e escribín este poema para esixir a devolución das palabras roubadas. Con estes versos remato este texto que considero necesario: Que as traia de novo, / que quero berralas, / que quero dicilas/ ben forte as palabras. / Levounas o vento/ a cambio de nada. / Deixoume unhas follas, / rumores, / borralla. / Palabras fermosas./ Palabras